

ทักษะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

Digital Accounting Skills Affecting the Success of Professional Accountant

เสาวลักษณ์ จันทร์ประสิทธิ์*

Saowalak Chanprasit*

Received : December 12, 2023 Revised : February 20, 2024 Accepted : March 22, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะเชิงวิชาการและทักษะทางสังคมของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีที่ทำงานในสำนักงานบัญชีในเขตภาคใต้ตอนล่าง (สงขลา, ตรัง, นราธิวาส, ปัตตานี, พัทลุง, ยะลา, สตูล) จำนวน 88 ราย และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอย พบว่า นักบัญชีมีทักษะเชิงวิชาการและทักษะทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ในส่วนของทักษะเชิงวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (2) ทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (3) ทักษะด้านการจัดการองค์กร ทักษะทางสังคมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) ทักษะด้านการบริหารเวลา (2) ทักษะด้านการปรับตัว (3) ทักษะด้านการเป็นผู้นำ ทักษะเชิงวิชาการของนักบัญชีในยุคดิจิทัลด้านการวิเคราะห์ และด้านการจัดการองค์กรมีอิทธิพลเชิงบวกกับความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม ในส่วนของทักษะทางสังคมของนักบัญชีในยุคดิจิทัลด้านการสื่อสาร ด้านการแก้ปัญหา และด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีอิทธิพลเชิงบวกกับความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม โดยสรุปแล้วจะเห็นว่านักบัญชีในยุคดิจิทัลจะประสบความสำเร็จในวิชาชีพได้นั้นต้องมีพร้อมทั้งทักษะเชิงวิชาการและทักษะทางสังคม ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจะต้องให้ความสำคัญและนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ นำไปสู่ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : ทักษะนักบัญชียุคดิจิทัล ความสำเร็จในวิชาชีพ วิชาชีพบัญชี

* อาจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ

* Lecturer, Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University

Corresponding author E-mail: csaowalak@tsu.ac.th

Abstract

The objective of this research is to investigate the impact of both hard and soft skills on the success of accountants within the digital era. A total of 88 accountants employed in accounting firms located in the southern region of Thailand (specifically, Songkhla, Trang, Narathiwat, Pattani, Phatthalung, Yala, and Satun) participated in this study, with data collected through questionnaires. The data analysis involved a range of statistical methods, including the calculation of means, percentages, standard deviations and multiple regression analysis. The findings indicated that accountants demonstrated a commendable proficiency in both hard and soft skills, with high overall competence. In terms of hard skills, the three most prominent areas of expertise were digital technology proficiency, adherence to operational standards, and adeptness in organizational management. Among soft skills, the three with the highest average ratings included exceptional time management capabilities, adaptability, and strong leadership qualities. Accountants' hard skills in the digital age, analytical and organizational, positively influenced the overall success of the accounting profession. In terms of soft skills of accountants in the digital era, problem solving communication and the aspect of lifelong learning had a positive influence on the overall success of the accounting profession. In summary, it becomes evident that accountants thriving in the digital era can achieve professional success by possessing a harmonious blend of both technical and interpersonal skills. Hence, it is imperative for accounting professionals to prioritize the utilization of research findings as a foundational framework for continuously cultivating their professional expertise and competencies. This practice is essential for augmenting their effectiveness in delivering high-quality work, ultimately paving the path to enduring success within the realm of accounting.

Keywords : Digital Accounting Skills, Success of Professional, Accounting Professionals

1. บทนำ

ปัจจุบันเศรษฐกิจและสังคมมีการแข่งขันกันอย่างมาก ซึ่งกิจการต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้ทันตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีมาเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจอยู่เสมอ และอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางด้านบัญชีมาช่วยในการจัดการกับข้อมูลทางบัญชี เพื่อให้ได้สารสนเทศทางการบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือ ครบถ้วน และทันต่อการใช้ประโยชน์ (ชลิดา ลิ่นจี และคณะ, 2563) นักบัญชีเป็นตำแหน่งสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินกิจการของทุกบริษัท เพราะเป็นผู้ที่เห็นภาพรวมผลประกอบการของบริษัทได้ดีที่สุดทั้งยอดขายกำไรและขาดทุน เพราะฉะนั้นสิ่งที่นักบัญชีเห็นจึงไม่ใช่แค่ตัวเลข แต่ยังสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยง และช่วยปรับกลยุทธ์ในการจัดการการเงิน และรู้ถึงการจัดสรรงบประมาณที่จะทำให้ธุรกิจได้กำไรมากขึ้น ในยุคที่โลกกำลังเข้าสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในบางอุตสาหกรรมเลือกใช้หุ่นยนต์แทนแรงงานคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน (พิชัย ชุณหวิธร, 2561) จึงทำให้หลายอาชีพจะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้อยู่รอดได้ โดยเฉพาะ

วิชาชีพบัญชีที่ต้องจะต้องปรับแนวคิดและเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ทำบัญชี จัดเตรียมรายงานทางการเงิน วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร มาเป็นคู่คิดผู้บริหาร(Business Partner) หากได้ลงข้อพิจารณา ดูแล้วจะพบว่านักบัญชีใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการจัดเตรียมข้อมูล และรายงานต่าง ๆ และเน้นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในอดีต (Backward-Looking) แต่สำหรับการเป็นคู่คิดธุรกิจในยุคดิจิทัลนั้น บทบาทของ นักบัญชีจะเริ่มต้น หลังจากที่ยารงานและการวิเคราะห์แบบมาตรฐานได้ถูกสร้างออกมาแล้วโดยระบบอัตโนมัติ และจะเน้นการวิเคราะห์ และหาข้อมูลเชิงลึกทางธุรกิจ (Business Insight) แบบมองไปข้างหน้า (Forward-Looking) รวมทั้งตั้งคำถามและ วิเคราะห์ด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้ได้มุมมองที่แตกต่าง โดยนักบัญชีจะต้องทำงานควบคู่ไปกับ หน้าที่องค์การธุรกิจ (Business Function) อื่น ๆ เพื่อตอบโต้และขับเคลื่อนธุรกิจให้มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นนั่นเอง (วิทยยา พรพิพัฒน์กุล, 2563)

ปัจจุบันทักษะและจุดเด่นของการเป็นนักบัญชีในยุคดิจิทัลได้เปลี่ยนแปลงไปนับตั้งแต่การเข้ามาของ AI ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่สามารถคิด เรียนรู้ ทำงานด้วยความเฉียบแหลมและเลียนแบบสติปัญญาของมนุษย์ แสดงให้เห็น ถึงความสามารถของระบบในการตีความข้อมูลที่รับอย่างถูกต้อง เรียนรู้จากข้อมูลดังกล่าว และใช้การเรียนรู้ เหล่านั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเฉพาะ เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงานด้านความรู้ความเข้าใจในด้านบัญชี แนวคิด ของ AI ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่มีการนำมาใช้ในการจัดการเกี่ยวกับเอกสารทางบัญชีและกำลังเติบโตอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมี ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณมหาศาลแบบเรียลไทม์ (Sestino & de Mauro, 2022) จะเห็นว่าเทคโนโลยี ถูกนำมาใช้กับงานบัญชีและการสอบบัญชีเบื้องต้น โดยงานดังกล่าวจะเปลี่ยนไปใช้ระบบอัตโนมัติในการจัดการแทน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานบัญชีระดับปฏิบัติการ (Kokina & Davenport, 2017) การจะเป็นนักบัญชี ยุคใหม่จึงไม่ใช่เรื่องง่าย การก้าวออกจากบทบาทนักบัญชีแบบดั้งเดิมมาสู่การเป็นคู่คิดนักธุรกิจนับเป็นความท้าทายที่ สำคัญ การปรับตัวไม่ยึดติดการทำงานแบบเดิม และเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะของตนเองอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ก้าวทัน การเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ปัจจุบันนักบัญชีจึงเป็นมากกว่าผู้รับผิดชอบการจัดทำบัญชีและการจัดทำรายงานต่าง ๆ ไปสู่ การเป็นเพื่อนคู่คิดนักธุรกิจมีบทบาทสำคัญที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรมากขึ้น เนื่องจากนักบัญชีถือเป็นบุคลากรที่มี ความสำคัญต่อการขับเคลื่อนธุรกิจและการดำเนินงานต่าง ๆ การจัดทำบัญชีให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของกิจการจึง มีความสำคัญ ในโลกธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่และธุรกิจเก่าที่หายไป จนเป็นเรื่อง ปกติวิถีใหม่ (New Normal) นักบัญชียกจากต้องปรับตัวในด้านเทคนิคและทักษะเชิงวิชาการ(Hard Skills) แล้ว นัก บัญชีต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองในด้าน Soft Skills เพื่อเป็นนักบัญชีในอนาคตที่มีคุณภาพและสามารถปรับตัวสอดคล้อง กับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จากการทำวิจัยด้านการสรรหาบุคลากรของ Randstad Financial & Professional ซึ่งเป็นบริษัทให้คำปรึกษาด้านบุคลากรในยุโรปที่มีอายุมากกว่า 60 ปี พบว่า บริษัทในตลาดงานต้องการสรรหาบุคลากร ที่มีความสามารถด้าน Soft Skill (ร้อยละ 76) ความสามารถด้านการสื่อสารและมีทักษะด้านการฟัง (ร้อยละ48) และ ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนายจ้าง (ร้อยละ44) ในขณะเดียวกัน บุคลากรระดับผู้บริหารควรมีความสามารถ ในการทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมที่กดดัน รวมถึงมีมุมมองด้านธุรกิจที่เฉียบแหลม (ร้อยละ24) และมีความสามารถ ในการประสานงานและทำงานเป็นทีมกับผู้อื่นได้อีกด้วย จากผลการวิจัยเรื่องทักษะของลูกจ้างในอนาคตซึ่งจัดทำโดย World Economic Forum (WEF) และจากการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานวิชาชีพในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ นักบัญชี เช่น สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา (American Institute of Certified Public Accountants หรือ AICPA) สถาบันนักบัญชีบริหาร (Chartered Institute of Management Accountants หรือ CIMA) สถาบันผู้ตรวจสอบภายใน (The Institute of Internal Auditors หรือ IIA) โดยสามารถสรุปทักษะด้าน Soft

Skill 5 ด้าน ที่นักบัญชีในอนาคตควรมีได้ดังนี้ ทักษะการแก้ปัญหา (Problem Solving Skill) ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill) ทักษะการปรับตัว (Adaptability) ทักษะด้านธุรกิจที่เฉียบแหลม (Business Acumen) และทักษะความเป็นผู้นำ (Leadership Skill) (สุกิจ วงศ์ดาวราวัฒน์, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลทั้งในส่วนที่เป็นทักษะเชิงวิชาการ (Hard Skills) และทักษะทางสังคม (Soft Skills) ที่ช่วยให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า ทักษะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีหรือไม่ อย่างไร ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะวิชาชีพในยุคดิจิทัลให้กับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี การพัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอจะสามารถเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ ถูกต้องและส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตระหนักถึงความสำคัญของทักษะในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากความรู้ความสามารถด้านบัญชี นำไปสู่ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีอย่างยั่งยืน

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมุติฐานของการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะนักบัญชียุคดิจิทัล

ทักษะนักบัญชียุคดิจิทัล หมายถึง การมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความรู้ด้านอื่น ๆ อย่างรอบด้าน เพื่อให้มีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพ มีการฝึกฝนและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง คุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล มีทักษะในการตั้งคำถามและการใช้เครื่องมือใหม่ ๆ เพื่อการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงรู้จักนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการบริหารองค์กรประกอบไปด้วย

1) ทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Operation Standards Skills) 2) ทักษะด้านการนำเสนองาน (Presentation Skills) 3) ทักษะด้านจริยธรรม (Ethics Skills) 4) ทักษะด้านการปรับตัว (Adaptable Skills) 5) ทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Technology Apply Skills) 6) ทักษะด้านความหลากหลายทางภาษา (Language Diversity Skills) 7) ทักษะด้านการวิเคราะห์ (Analytic Skill) 8) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ (Business knowledge) 9) ทักษะด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Continued Learning Skills) (ประสณฑ์ เชื้อพานิช, 2560)

1. ทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Operational Standards Skills) หมายถึง การปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในวิชาชีพและเป็นเกณฑ์ในการประกอบวิชาชีพทางการบัญชี เช่น การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างถูกต้อง แม่นยำที่สุด

2. ทักษะด้านการนำเสนองาน (Presentation Skills) หมายถึง ความสามารถสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอก รวมถึงการนำเสนอข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญที่เกี่ยวกับการตัดสินใจได้เป็นอย่างดีประกอบไปด้วย ผู้บริหาร พนักงาน ผู้ถือหุ้น นักลงทุน หน่วยงานภาครัฐ เจ้าหน้าที่และธนาคารเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินและข้อมูลการดำเนินงานอื่น เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจและตอบสนองวัตถุประสงค์ในหน้าที่หลักของผู้บริหารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563)

3. ทักษะด้านจริยธรรม (Ethics Skills) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยการแสดงออกทางพฤติกรรมทำให้ผู้ทำบัญชีปฏิบัติงานด้วยความมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องไม่เปิดเผยความลับของกิจการให้ผู้อื่นทราบ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน มีความรับผิดชอบและอดทนต่อการทำงาน เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินทั้งภายในภายนอกองค์กรให้มากที่สุด

4. ทักษะด้านการปรับตัว (Adaptable Skills) หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักบัญชีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและเรียนรู้ที่จะประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Technology Apply Skills) หมายถึง การนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อให้ตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจที่ซับซ้อน และการส่งข้อมูลที่รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น ดังนั้น เมื่อนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับด้านบัญชีจะทำให้ผู้ทำบัญชีมีความสะดวกมากขึ้นในการจัดทำบัญชีในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นและนำเสนอรายงานทางการเงินให้กับผู้บริหาร อย่างถูกต้องและทันเวลา

6. ทักษะด้านความหลากหลายทางภาษา (Language Diversity Skills) หมายถึง ความสามารถด้านภาษาที่สามารถสื่อสารและเข้าใจได้เมื่อมีโอกาสติดต่อประสานงานกับลูกค้าต่างประเทศ

7. ทักษะด้านการวิเคราะห์ (Analytic Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์การวิเคราะห์รายการค้าการวัดมูลค่าการรับรู้หรือเกณฑ์องค์ประกอบของงบการเงินและการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี

8. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ (Business Knowledge) หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ความรู้ด้านกฎหมาย ภาษีการตลาด และคอมพิวเตอร์การวางแผนเชิงกลยุทธ์และการตั้งใจเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. ทักษะด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Continued Learning Skills) ความสามารถในการเรียนรู้จากการเรียนรู้ที่เกิดจากการที่ได้รับความรู้จากบุคคลอื่น จากประสบการณ์ตรง (Direct Experience) เกิดจากสิ่งที่เราได้สัมผัสได้พบเห็นมาโดยตรงด้วยตนเอง และสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้

แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จในวิชาชีพ

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งกำหนดโดยนักจิตวิทยา ชื่อ มาสโลว์ (Abraham Maslow) เป็นทฤษฎีการจูงใจที่มีการกล่าวขวัญอย่างแพร่หลาย มาสโลว์มองว่า ความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการอื่นในระดับที่สูงขึ้นต่อไป (Maslow, 1954)

1) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อากาศ น้ำดื่ม การพักผ่อน เป็นต้น

2) ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Security or Safety Needs) เมื่อมนุษย์สามารถตอบสนองความต้องการทางร่างกายได้แล้ว มนุษย์ก็จะเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้นต่อไป เช่น ความต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความต้องการความมั่นคงในชีวิตและหน้าที่การงาน

3) ความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ (ความต้องการทางสังคม) (Affiliation or Acceptance Needs) เป็นความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ เช่น ความต้องการให้และได้รับซึ่งความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการได้รับการยอมรับ การต้องการได้รับความชื่นชมจากผู้อื่น เป็นต้น

4) ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) หรือ ความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นความต้องการการได้รับการยกย่อง นับถือและสถานะจากสังคม เช่น ความต้องการได้รับความเคารพนับถือ ความต้องการมีความรู้ความสามารถ เป็นต้น

5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล เช่น ความต้องการที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ ความต้องการทำทุกอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เป็นต้น จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้นงานวิจัยนี้จึงสรุป ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี คือ ผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีที่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างความพึงพอใจให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีความก้าวหน้าในการทำงาน ได้รับการยอมรับจากผู้ทำงานร่วมกัน เกิดความภาคภูมิใจ และมีความสุขในการทำงาน ตัวบ่งชี้ความสำเร็จในวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความก้าวหน้า (Advancement) 2) ด้านการเป็นที่ยอมรับ (Recognition) 3) ด้านความพึงพอใจในงาน (Satisfaction) และ 4) ด้านผลสัมฤทธิ์ในงาน (Work Achievement)

ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี ขึ้นอยู่กับบุคคลในการปฏิบัติงานของตนได้ดีตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งการที่บุคคลจะสามารถปฏิบัติงานหรือรับมอบหมายงานของตนได้นั้นจำเป็นต้องได้รับความรู้และทักษะใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการทำงาน นักบัญชีนอกจากต้องปรับตัวในด้านเทคนิคและทักษะเชิงวิชาการ (Hard Skills) แล้ว นักบัญชีต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองในด้านทักษะทางสังคม (Soft Skills) ด้วย ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 ทักษะเชิงวิชาการส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 1.1 ทักษะเชิงวิชาการด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 1.2 ทักษะเชิงวิชาการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 1.3 ทักษะเชิงวิชาการด้านการวิเคราะห์ของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 1.4 ทักษะเชิงวิชาการด้านภาษาของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 1.5 ทักษะเชิงวิชาการด้านการนำเสนอของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 1.6 ทักษะเชิงวิชาการด้านการจัดการองค์กรของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 1.7 ทักษะเชิงวิชาการด้านธุรกิจที่เฉียบแหลมของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 2 ทักษะทางสังคมส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 2.1 ทักษะทางสังคมด้านการสื่อสารของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 2.2 ทักษะทางสังคมด้านการปรับตัวของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 2.3 ทักษะทางสังคมด้านการบริหารเวลาของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 2.4 ทักษะทางสังคมด้านการแก้ปัญหาของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

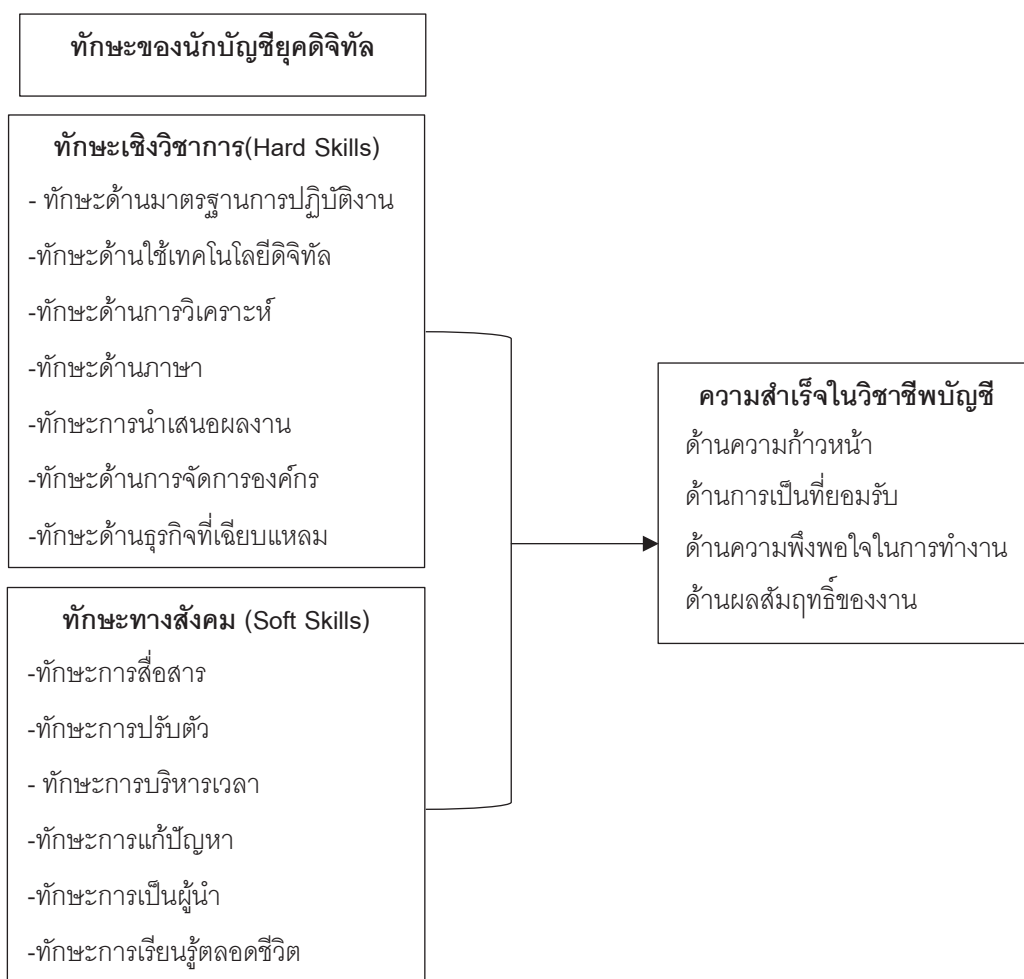
สมมุติฐานที่ 2.5 ทักษะทางสังคมด้านการเป็นผู้นำของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

สมมุติฐานที่ 2.6 ทักษะทางสังคมด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังรูปภาพประกอบ 1

รูปภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิด

3. วิธีการดำเนินงานวิจัย

3.1 กระบวนการและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี โดยศึกษาจากนักบัญชีที่ทำงานในสำนักงานบัญชีในเขตภาคใต้ตอนล่าง (สงขลา ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา และสตูล) ซึ่งจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวน 111 แห่ง (ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ณ วันที่ 21 มิถุนายน 2566) จำนวนตัวอย่างประชากรคำนวณโดยใช้สูตรของ Krejcie และ Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 0.5% จากการคำนวณได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 88 ราย โดยเก็บข้อมูลแยกตามจังหวัดดังนี้ (Krejcie & Morgan, 1970)

ตาราง 1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)
สงขลา	63	50
ตรัง	12	10
นราธิวาส	7	6
ปัตตานี	8	6
พัทลุง	9	7
ยะลา	11	8
สตูล	1	1
รวม	111	88

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ทักษะเชิงวิชาการของนักบัญชียุคดิจิทัล ประกอบด้วย ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการวิเคราะห์ ด้านภาษา ด้านการนำเสนอ ด้านการจัดการองค์กร และด้านธุรกิจที่เฉียบแหลม ทักษะทางสังคมของนักบัญชียุคดิจิทัล ประกอบด้วย ด้านการสื่อสาร ด้านการปรับตัว ด้านการบริหารเวลา ด้านการแก้ปัญหา ด้านการเป็นผู้นำ และด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ด้านความก้าวหน้า ด้านการเป็นที่ยอมรับ ด้านความพึงพอใจในการทำงาน และด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน

3.3 ความเชื่อมั่นของคุณภาพเครื่องมือวัด

ในการวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบไปด้วยคำถามที่เกี่ยวข้องกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งงานในปัจจุบัน การเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง

ตอนที่ 2 ทักษะเชิงวิชาการ (Hard Skills) ของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ทักษะด้านใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะด้านการวิเคราะห์ ทักษะด้านภาษา ทักษะการนำเสนอผลงาน ทักษะด้านการจัดการ และทักษะด้านธุรกิจที่เฉียบแหลม

ตอนที่ 3 ทักษะทางสังคม (Soft Skills) ของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการปรับตัว ทักษะการบริหารเวลา ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการเป็นผู้นำ และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตอนที่ 4 ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี ซึ่งประเมินจากด้านความก้าวหน้า ด้านการเป็นที่ยอมรับ ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. จัดทำแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดโดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับกรอบความคิดความมุ่งหมายและสมมติฐานในการวิจัย

3. ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยใช้การวัดค่าแบบ Content Validity ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามให้มีเนื้อหาครอบคลุมตามนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยและให้มีเนื้อหาตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยนำแบบสอบถามไปปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตามวิธีการวัดค่า IOC (Index of Item Objective) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของกรวิจัย ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 เป็นค่าที่ยอมรับได้ถือได้ว่าข้อคำถามดังกล่าวมีความเหมาะสม(สุมินทร เบ้าธรรม, 2558)

4. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ตอบแล้วจากกลุ่มตัวอย่างทดลองนอกเขตพื้นที่ที่จะเก็บตัวอย่างเพื่อเป็นการทดสอบการใช้จริงมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยการวัดค่าความคงที่ภายใน (Internal Consistency) โดยการหา Cronbach's Alpha Coefficient ของมาตรวัดทักษะเชิงวิชาการ (Hard Skills) มาตรวัดทักษะทางสังคม (Soft Skills) และมาตรวัดความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชี ซึ่งทักษะนักบัญชีในยุคดิจิทัล มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.795 – 0.953 และความสำเร็จในวิชาชีพมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.930 - 0.981 ซึ่งสอดคล้องกับ George และ Mallery (2011) ได้เสนอว่าค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือมีค่า 0.70 ขึ้นไปเป็นค่าที่ยอมรับได้ แสดงว่าเครื่องมือมีคุณภาพสามารถนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยได้

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) วิธี Stepwise

4. ผลลัพธ์การวิจัยและการอภิปรายผล

ตาราง 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะเชิงวิชาการของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ทำงานในสำนักงานบัญชีในเขตภาคใต้
ตอนล่าง

ทักษะเชิงวิชาการนักบัญชีในยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน	4.25	0.62	มาก
ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	4.39	0.48	มาก
ด้านการวิเคราะห์	4.15	0.68	มาก
ด้านภาษา	3.30	0.83	ปานกลาง
ด้านการนำเสนอ	3.95	0.70	มาก
ด้านการจัดการองค์กร	4.16	0.64	มาก
ด้านธุรกิจที่เจียบแหลม	4.01	0.67	มาก
รวม	4.03	0.55	มาก

จากตาราง 2 พบว่า นักบัญชีมีทักษะเชิงวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะเชิงวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ ทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.25$) และทักษะด้านการจัดการองค์กร ($\bar{X} = 4.16$) ทั้งนี้ นักบัญชีมีทักษะเชิงวิชาการด้านภาษาน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.30$) เนื่องจาก ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว มีผลต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการในการจัดทำบัญชีของทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะสำนักงานบัญชี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับทำบัญชีและยื่นแบบภาษีประเภทต่าง ๆ ให้กับธุรกิจดังนั้น นักบัญชีที่ทำงานในองค์กรนี้จึงต้องมีทักษะด้านเทคโนโลยีสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลภู สันตะจักร และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนสินธิ์ (2562) พบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัล ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตาราง 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางสังคมของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ทำงานในสำนักงานบัญชีในเขตภาคใต้
ตอนล่าง

ทักษะทางสังคมของนักบัญชีในยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการสื่อสาร	4.21	0.60	มาก
ด้านการปรับตัว	4.34	0.56	มาก
ด้านการบริหารเวลา	4.37	0.56	มาก
ด้านการแก้ปัญหา	4.19	0.66	มาก
ด้านการเป็นผู้นำ	4.26	0.61	มาก
ด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.15	0.60	มาก
รวม	4.25	0.53	มาก

จากตาราง 3 พบว่า นักบัญชีมีทักษะทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะทางสังคมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านการบริหารเวลา มากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือทักษะด้านการปรับตัว ($\bar{X} = 4.34$) และทักษะด้านการเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.26$) ทั้งนี้ นักบัญชีมีทักษะทางสังคมด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.15$) เนื่องจาก การทำงานของสำนักงานบัญชี ต้องทำงานแข่งกับเวลาโดยเฉพาะช่วงปิดบ ซึ่งพนักงานอาจต้องทำงานล่วงเวลา เพื่อให้ส่งบการเงินได้ตามเวลา ดังนั้น นักบัญชีจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการบริหารเวลา โดยสามารถจัดสรรเวลาสำหรับการทำงานต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม การทำงานร่วมกันในองค์กร ย่อมมีผู้ร่วมงานที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งคนรุ่นใหม่ และคนรุ่นเก่า ซึ่งอาจมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ไม่เหมือนกันนักบัญชีจึงต้องรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อมขององค์กรสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tan และ Laswad (2018) พบว่า ทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีเป็นสิ่งที่ผู้ว่าจ้างให้ความสำคัญอย่างมากในประเทศออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์ โดยทักษะที่มีความจำเป็นมากที่สุด ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมถึงความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความสามารถในการนำเสนอ การมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน และการมีทักษะด้านการสื่อสาร

ตาราง 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จทางวิชาชีพโดยรวมของนักบัญชีที่ทำงานในสำนักงานบัญชีในเขตภาคใต้ตอนล่าง

ความสำเร็จทางวิชาชีพของนักบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความก้าวหน้า	3.99	0.80	มาก
2. ด้านการเป็นที่ยอมรับ	4.14	0.68	มาก
3. ด้านความพึงพอใจในการทำงาน	4.23	0.74	มาก
4. ด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน	4.30	0.61	มาก
รวม	4.16	0.66	มาก

จากตาราง 4 พบว่า นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จทางวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความสำเร็จทางวิชาชีพด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน มากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ($\bar{X} = 4.23$) และด้านการเป็นที่ยอมรับ ($\bar{X} = 4.14$) เนื่องจากข้อมูลบัญชีมีความสำคัญทั้งในแง่ของการจัดทำเพื่อเป็นไปตามกฎหมาย และการนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ ดังนั้นนักบัญชีที่สามารถจัดทำและนำเสนอข้อมูลให้ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงถือเป็นความสำเร็จทางวิชาชีพด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน และการได้ทำงานในองค์กรที่ดี มีเพื่อนร่วมงานที่สามารถช่วยกันผลักดันงานให้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ อีกทั้งมีผู้บังคับบัญชียกย่องให้พร้อมสนับสนุนการทำงาน จะสร้างความพึงพอใจในการทำงาน และเกิดความภาคภูมิใจในองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลภู สันตะจักร และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนสินธิ์ (2562) พบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชีของหน่วยงานราชการในประเทศไทยมีผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบไปด้วย ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ด้านการจัดสรรทรัพยากร และด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ

ตาราง 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเกี่ยวกับทักษะเชิงวิชาการของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชี

ทักษะเชิงวิชาการ	ความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชี (APA)		
	B	t-test	Sig.
Constant	0.634	2.154	0.034*
ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (PS)	-	-	-
ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (DT)	-	-	-
ด้านการวิเคราะห์ (AS)	0.521	5.376	0.000*
ด้านภาษา (LS)	-	-	-
ด้านการนำเสนอ (PAE)	-	-	-
ด้านการจัดการองค์กร (OM)	0.331	3.215	0.002*
ด้านธุรกิจที่เชื่อมโยง (BA)	-	-	-
$R^2 = 0.641$, Adjust $R^2 = 0.633$, F-test = 76.048			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 5 พบว่า ทักษะเชิงวิชาการด้านการวิเคราะห์ และด้านการจัดการองค์กรมีอิทธิพลเชิงบวกกับความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชี โดยมีค่า R^2 เท่ากับ 0.641 แสดงว่า สมการนี้สามารถร่วมอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชีได้ ร้อยละ 63.30 โดยทักษะด้านการวิเคราะห์มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านการจัดการองค์กรซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ แซ่เต๋ (2564) พบว่า ทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานด้านความก้าวหน้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดลหทัย อนุตรโต (2563) พบว่า ทักษะวิชาชีพบัญชีด้านทักษะการจัดการองค์กร มีผลทางบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงาน สอดคล้องกับงานของ ศรีสุดา อินทมาศ (2563) ระบุว่านักบัญชีในยุคดิจิทัล เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ต้อง และทันเวลากายได้ข้อมูลที่มีจำนวนมากซึ่งจะช่วยให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า การทำธุรกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ มาใช้ทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ทางด้านบัญชีมีการเปลี่ยนแปลง นักบัญชีต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ทำบัญชีมาเป็นผู้ให้คำแนะนำ และเป็นเพื่อนคู่คิดให้ผู้บริหาร ซึ่งนักบัญชีต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สามารถนำเสนอข้อมูลให้ผู้บริหารนำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะนักบัญชีที่อยู่ในตำแหน่งระดับสูงจะต้องมีทักษะด้านการจัดการองค์กร โดยสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่ทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านภาษา ด้านการนำเสนอ และด้านธุรกิจที่เชื่อมโยง ไม่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชีซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับงานของ วสันต์ ครองมี และคณะ (2563) พบว่า ทักษะด้านการนำเสนอ ทักษะด้านจริยธรรม ทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านความหลากหลายทางภาษา และทักษะด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงานด้านคุณภาพของงานและความก้าวหน้า เนื่องจากนักบัญชีทุกคนต้องมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเช่น คอมพิวเตอร์เป็นพื้นฐานอยู่แล้วจึงไม่ใช่ทักษะที่จะส่งเสริมความสำเร็จทางวิชาชีพ

ตาราง 6 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเกี่ยวกับทักษะทางสังคมของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชี

ทักษะทางสังคม	ความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชี (APA)		
	B	t-test	Sig.
ด้านการสื่อสาร (CS)	0.194	2.682	0.009*
ด้านการปรับตัว (AD)	-	-	-
ด้านการบริหารเวลา (TM)	-	-	-
ด้านการแก้ปัญหา (PRO)	0.561	5.115	0.000*
ด้านการเป็นผู้นำ (LEA)	-	-	-
ด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต (LLL)	0.241	2.310	0.023*

$R^2 = 0.994$, Adjust $R^2 = 0.994$, F-test = 4856.940

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 6 พบว่า ทักษะทางสังคม ด้านการสื่อสาร ด้านการแก้ปัญหา และด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีอิทธิพลเชิงบวกกับความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชี โดยมีค่า R^2 เท่ากับ 0.994 แสดงว่า สมการนี้สามารถรวมอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชีได้ ร้อยละ 99.40 โดยทักษะด้านการแก้ปัญหามีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต และด้านการสื่อสาร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ในขณะที่ทักษะด้านการปรับตัว ด้านการบริหารเวลา และด้านการเป็นผู้นำไม่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อริยา สรศักดิ์ (2562) พบว่า สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชี ได้แก่ ทักษะในการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลการเงินและบัญชี ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมใหม่ทางการบัญชี มีความสัมพันธ์กับคุณภาพสำนักงานบัญชี สอดคล้องกับงานของ ศรีสุตา อินทมาศ (2563) พบว่า ทักษะคุณลักษณะเฉพาะของนักบัญชี อาทิ การมีความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการสื่อสาร การใช้ความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานทางด้านการบัญชี สอดคล้องกับงานของอริยา สรศักดิ์ (2561) พบว่า สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลด้านทักษะในการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินและบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพสำนักงานบัญชีด้านการประสบความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี อธิบายได้ว่า นักวิชาชีพจำเป็นต้องมีทักษะทางสังคมด้านการสื่อสาร เนื่องจากต้องติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร ต้องสามารถพูดโน้มน้าวให้ผู้เกี่ยวข้องยอมรับและปฏิบัติตามความคิดเห็นเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร สามารถเจรจาต่อรองหาทางออกเพื่อลดข้อขัดแย้งหรือหาข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงานได้ มีทั้งต้องมีทักษะด้านการแก้ปัญหา โดยสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบสามารถระบุปัญหาหรือข้อประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับผู้บริหารได้ หากนักวิชาชีพมีทักษะต่าง ๆ เหล่านี้จะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานและความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชีได้

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของการวิจัย

5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

5.1.1 การวิจัยในครั้งนี้ศึกษานักบัญชีที่ทำงานในสำนักงานบัญชี เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของการเข้าถึงข้อมูล และระยะเวลาวิจัยที่จำกัด จึงได้ข้อมูลผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ไม่ครบถ้วนทุกกลุ่ม ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มกลุ่มประชากรที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกลุ่มอื่น ๆ ด้วย เช่น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้สอบภาษีอากร นักบัญชีในองค์กรภาครัฐ และเอกชน เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.1.2 การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางวิชาชีพของนักบัญชี ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรเปลี่ยนจากการศึกษาความสำเร็จทางวิชาชีพของนักบัญชี เป็นศึกษาความสำเร็จขององค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถนำข้อมูลไปพิจารณาในการคัดเลือกพนักงานบัญชีและจัดอบรมพัฒนาทักษะที่จำเป็นและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กร

5.1.3 ขอบเขตในการรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้กลุ่มประชากรอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ดังนั้นการทำงานวิจัยครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตการวิจัยเป็นทั้งประเทศจะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

5.1.4 การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มเดียว คือ นักบัญชี ดังนั้นการวิจัยในครั้งต่อไปควรเพิ่มกลุ่มอื่น ๆ ด้วยเพื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะที่ส่งผลต่อความสำเร็จของแต่ละกลุ่ม

5.2 ประโยชน์ของการวิจัย

5.2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักบัญชี

5.2.2 เป็นแนวทางให้สถาบันการศึกษาปรับปรุงหลักสูตรบัญชีและพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทักษะนักบัญชีในยุคดิจิทัล

5.2.3 เป็นแนวทางให้สภาวิชาชีพบัญชีหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดคุณสมบัติผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือทักษะที่จำเป็นให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปของเทคโนโลยีและรูปแบบของธุรกิจ

5.2.4 เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะวิชาชีพในยุคดิจิทัลให้กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน นำไปสู่ความสำเร็จทางวิชาชีพที่ยั่งยืน

6. สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะเชิงวิชาการและทักษะทางสังคมของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี จากผลการวิจัยพบว่า นักบัญชีมีทักษะเชิงวิชาการและทักษะทางสังคมในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ทักษะด้านภาษาซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นนักบัญชีต้องพัฒนาตนเองทางด้านภาษาให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มสมรรถนะสากล โดยทักษะเชิงวิชาการด้านการวิเคราะห์และด้านการจัดการองค์กรมีอิทธิพลเชิงบวกกับความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม และทักษะทางสังคมด้านการสื่อสาร ด้านการแก้ปัญหา และด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีอิทธิพลเชิงบวกกับความสำเร็จทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม จะเห็นว่านักบัญชีในยุคดิจิทัลจะประสบความสำเร็จในวิชาชีพได้นั้นต้องมีพร้อมทั้งทักษะเชิงวิชาการและทักษะทางสังคม ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องให้ความสำคัญ และนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ นำไปสู่ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กมลภู สันตะจักร และกนกศักดิ์ สุขวัฒนสินินท์. (2562). ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย. *วารสารหาดใหญ่วิชาการ*, 17(1), 17-31.
- จรรุวรรณ แซ่เต๋อ. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลกับความสำเร็จในการทำงานของผู้บริหารฝ่ายบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชลิดา ลีนี่ กนกมณี หอมแก้ว และ สุภาพร บุญเยี่ยม. (2563). ความรู้และทักษะวิชาชีพของนักบัญชีสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย. *วารสารศิลปะการจัดการ*, 4(1), 34-45.
- ดลหทัย อนุธโรโต. (2563). *ทักษะวิชาชีพบัญชีและความผูกพันต่อองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการเหล่าการเงิน มณฑลทหารบกที่ 12 ในค่ายจักรพงษ์ จังหวัดปราจีนบุรี*. ค้นคว้าอิสระ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ประสัณห์ เชื้อพานิช. (2560). บทบาทนักบัญชีในยุค Digital Transformation. *จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, 72(2), 18.
- พิชัย ชุณหวิธร. (2561). *ก้าวสู่นักบัญชีแห่งโลกอนาคต. จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, 71, 19.
- วิฑธยา พรพัฒน์กุล. (2563). *นักบัญชีบริหารในยุคดิจิทัล*. ค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.tfai.or.th/Article/Detail/126283>.
- วสันต์ ครอบมี ปุณยวีร์ ยั่งดี และ พุฒิสวรรค์ เกตุมรรค. (2563). ผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการด้านบัญชี จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, 2(1), 67-86.
- สุกิจ วงศ์ดาววัฒน์. (2564). Soft Skills ที่นักบัญชีที่มีในอนาคต. *จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, (98), 14 – 16.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3*. ค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2565, จาก <http://www.tfai.or.th/Article /Detail/ 66980>.
- สุมินทร เบ้าธรรม. (2558). *วิจัยทางการบัญชี*. กรุงเทพฯ : ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- ศรีสุตา อินทมาศ. (2562). *โอกาสข้ามผ่านกรอบความคิดเดิมสู่โลกใหม่สายอาชีพนักบัญชียุคดิจิทัล*. ค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2566. จาก <http://www.fap.or.th/upload/9414/zsBw8qK7fy.pdf>.
- อริยา สรศักดิ์ดา. (2562). *สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชี*. สารนิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- George, D., & Mallery, P. (2011). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference*, 18.0 update. 11th ed. United Kingdom : Pearson.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.
- Kokina, J., Davenport, T. H. (2017). The Emergence of Artificial Intelligence: How Automation is Changing Auditing. *Journal of Emerging Technologies in Accounting* 14(1), 115-122.

- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and Personality*. New York : Herper and Brother.
- Sestino, A., & de Mauro, A. (2022). *Leveraging artificial intelligence in business: implications, applications and methods*. *Technology Analysis and Strategic Management*, 34(1), 16-29.
- Tan, L. M., & Laswad, F. (2018). Professional skills required of accountants: what do job advertisements tell us?. *Accounting Education*, 27(4), 403-432.